

UZNESENIE
VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

k návrhu zákona o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Číslo uznesenia: 350

Zo dňa: 26. mája 1998

Číslo materiálu: 1749/1998

Predkladateľ: minister vnútra

Podnet: v zmysle Plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 1998

Stupeň utajenia:

VLÁDA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Vláda

A. schvaľuje

- A.1. návrh zákona o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení pripomienok prijatých na rokovaní vlády a stanoviska Úradu vlády SR;

B. poveruje

predsedu vlády

- B.1. predložiť vládny návrh zákona o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky na ďalšie ústavné prerokovanie,

ministra vnútra

- B.2. uviesť vládny návrh zákona o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov v Národnej rade Slovenskej republiky.

Vykonajú:

predseda vlády
minister vnútra

Na vedomie:

predseda Národnej rady Slovenskej republiky

VLÁDA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Na rokovanie
Národnej rady Slovenskej republiky

Č.p.: 1749/1998

1023

VLÁDNY NÁVRH

Z Á K O N

o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov

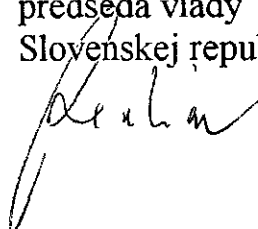
Návrh uznesenia:

Národná rada Slovenskej republiky
s c h v a ľ u j e
vládný návrh zákona o ochrane svedka
a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Predkladá:

Vladimír MEČIAR

predseda vlády
Slovenskej republiky

Bratislava jún 1998

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky		
Došlo: 15 -06- 1998		
Číslo: 804/98		
Poznámka	Referent	Príloha

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
I. volebné obdobie

1023

VLÁDNY NÁVRH

ZÁKON

z 1998

o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone :

Čl. I

Základné ustanovenia

§ 1

Tento zákon upravuje podmienky a postup pri poskytovaní ochrany a pomoci ohrozenému svedkovi, chránenému svedkovi a ich blízkym osobám^{1/}, ktorým v súvislosti so svedeckou výpoveďou alebo poskytnutím dôkazu vzniká nebezpečenstvo ohrozenia života alebo zdravia zo strany osôb páchajúcich najzávažnejšie, najmä organizované formy trestnej činnosti^{2/}.

§ 2

/1/ Ohrozeným svedkom sa na účely tohto zákona rozumie osoba, ktorá v trestnom konaní vypovedala ako svedok a výpoveďou, prípadne ďalšími dôkazmi poskytne dôkaz o páchatel'ovi alebo o okolnostiach najzávažnejšej, najmä organizovanej formy trestnej činnosti^{2/} a v súvislosti so svedeckou výpoveďou a poskytnutím údajov o svojej osobe je tu dôvodná obava z ohrozenia života alebo zdravia, na základe čoho bol útvaru Policajného zboru, ktorý zabezpečuje úlohy podľa tohto zákona, doručený návrh na jej zaradenie do programu ochrany svedka a ak to okolnosti vyžadujú, aj návrh na vykonávanie neodkladných opatrení.

/2/ Za ohrozeného svedka sa považuje aj blízka osoba ohrozeného svedka, uvedená v návrhu na zaradenie do programu ochrany svedka alebo v návrhu na vykonávanie neodkladných opatrení.

^{1/} § 116 Občianskeho zákonníka.

^{2/} Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z.z. o boji proti legalizácii príjmov z najzávažnejších, najmä organizovaných foriem trestnej činnosti a o zmenách niektorých ďalších zákonov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1996 Z.z.

/3/ Chráneným svedkom sa na účely tohto zákona rozumie osoba zaradená do programu ochrany svedka.

/4/ Za chráneného svedka sa považuje aj blízka osoba chráneného svedka, zaradená do programu ochrany svedka.

/5/ Neodkladnými opatreniami sa rozumie súbor úkonov a opatrení vykonávaných útvarom Policajného zboru, ktorý zabezpečuje úlohy podľa tohto zákona na poskytnutie ochrany a pomoci ohrozenému svedkovi z dôvodu bezprostredne hroziaceho nebezpečenstva počas trestného konania.

/6/ Programom ochrany svedka sa rozumie súbor úkonov a opatrení vykonávaných útvarom Policajného zboru, ktorý zabezpečuje úlohy podľa tohto zákona za pomoci štátnych orgánov, obcí, právnických osôb a fyzických osôb na poskytnutie ochrany a pomoci chránenému svedkovi z dôvodu hroziaceho nebezpečenstva, počas trestného konania a pokiaľ trvajú dôvody poskytovania ochrany a pomoci.

§ 3

Návrh na zaradenie do programu ochrany svedka a návrh na vykonávanie neodkladných opatrení

/1/ Písomný návrh na zaradenie do programu ochrany svedka (ďalej len „návrh na ochranu“), a ak to okolnosti vyžadujú aj návrh na vykonávanie neodkladných opatrení (ďalej len „návrh na opatrenia“), vypracuje a útvaru Policajného zboru, ktorý zabezpečuje úlohy podľa tohto zákona (ďalej len „útvár“, doručí
a) v prípravnom konaní vyšetrovateľ alebo prokurátor,
b) v konaní pred súdom sudca.

/2/ V odôvodnení návrhu na ochranu je potrebné uviesť najmä osobné údaje a osobné pomery ohrozeného svedka, popis trestnej veci, v ktorej ohrozený svedok vypovedá, charakter nebezpečenstva hroziaceho ohrozenému svedkovi, význam poskytnutej svedeckej výpovede, prípadne iného dôkazu pre trestné konanie.

/3/ V odôvodnení návrhu na opatrenia je potrebné uviesť najmä popis trestnej veci, v ktorej ohrozený svedok vypovedá a charakter nebezpečenstva hroziaceho ohrozenému svedkovi.

§ 4

Komisia

/1/ O návrhu na ochranu, návrhu na opatrenia a návrhu na odstúpenie od pravidiel vykonávania programu ochrany rozhoduje komisia a ak vec neznesie odklad, o návrhu na opatrenia rozhoduje predseda komisie a v jeho neprítomnosti jeho náhradník.

/2/ Komisia je zložená z predsedu a členov. Predsedu komisie, jedného člena a ich náhradníkov vymenúva a odvoláva minister vnútra Slovenskej republiky z príslušníkov Policajného zboru. Dvoch členov komisie a ich náhradníkov vymenúva a odvoláva minister spravodlivosti Slovenskej republiky z podriadených zamestnancov, ktorí majú prax v oblasti

súdnictva a väzenstva a jedného člena generálny prokurátor Slovenskej republiky z prokurátorov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Tieto osoby musia byť oprávnené oboznamovať sa so štátnym tajomstvom podľa osobitného predpisu^{3/}. Náhradníci zastupujú predsedu komisie a členov komisie, ak títo nemôžu vykonávať úkony, na ktoré sú oprávnení týmto zákonom.

/3/ Podrobnosti o činnosti komisie ustanoví rokovací poriadok, ktorý vydá minister vnútra Slovenskej republiky po dohode s ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky a generálnym prokurátorom Slovenskej republiky.

§ 5

Rozhodovanie o návrhu na opatrenia

/1/ Útvár po prijatí návrhu na opatrenia tento ihneď doručí predsedovi komisie, ktorý zabezpečí, aby sa zasadnutie k nemu uskutočnilo najneskôr do siedmich dní odo dňa jeho doručenia. Na zasadnutí komisia hlasovaním rozhodne o návrhu na opatrenia, o čom ihneď vyhotoví zápisnicu a túto doručí so všetkými súvisiacimi materiálmi útvaru.

/2/ Ak vec neznesie odklad o návrhu na opatrenia ihneď rozhodne predseda komisie a v jeho neprítomnosti jeho náhradník. Ak je rozhodnutie predsedu komisie súhlasné, vyrozumie o tom ostatných členov komisie. Ak je jeho rozhodnutie nesúhlasné, vo veci sa postupuje podľa odseku 1.

/3/ Pred rozhodnutím o návrhu na opatrenia môže komisia a v prípade, ak vec neznesie odklad, jej predseda a v jeho neprítomnosti jeho náhradník požadovať od vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu vysvetlenie k návrhu na opatrenia.

/4/ O výsledku hlasovania komisie alebo o výsledku rozhodnutia predsedu komisie a v jeho neprítomnosti jeho náhradníka o návrhu na opatrenia útvár ihneď písomne vyrozumie vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu a tento následne ústne vyrozumie ohrozeného svedka.

/5/ Ak komisia rozhodne o návrhu na opatrenia nesúhlasne, je možné konanie v tejto veci začať opätovne pri podstatnej zmene okolností na návrh vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu.

§ 6

Rozhodovanie o návrhu na ochranu

/1/ Útvár po prijatí návrhu na ochranu tento ihneď doručí predsedovi komisie, ktorý zabezpečí, aby sa zasadnutie k nemu uskutočnilo najneskôr do siedmich dní odo dňa jeho doručenia.

/2/ Pred rozhodnutím o návrhu na ochranu môže komisia požadovať od vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu vysvetlenie k návrhu na ochranu.

^{3/} Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 100/1996 Z.z. o ochrane štátneho tajomstva, služobného tajomstva, o šifrovej ochrane informácií a o zmene a doplnení Trestného zákona v znení neskorších predpisov.

/3/ Komisia najneskôr do troch mesiacov od prvého zasadnutia k návrhu na ochranu vyhodnotí všetky súvisiace materiály vzťahujúce sa na návrh na ochranu a na zasadnutí o ňom rozhodne hlasovaním, o čom ihneď vyhotoví zápisnicu a túto doručí so všetkými súvisiacimi materiálmi útvaru.

/4/ O výsledku hlasovania komisie o návrhu na ochranu útvar ihneď písomne vyrozumie vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu a tento následne ústne vyrozumie ohrozeného svedka. Ak sú k ohrozenému svedkovi vykonávané neodkladné opatrenia, vyrozumie ho o rozhodnutí komisie o návrhu na ochranu útvar.

/5/ Ak komisia rozhodne o návrhu na ochranu nesúhlasne, je možné konanie v tejto veci začať opätovne pri podstatnej zmene okolností na návrh vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu.

§ 7

Pravidlá vykonávania programu ochrany

/1/Ak komisia rozhodne o návrhu na ochranu súhlasne, útvar v pravidlách vykonávania programu ochrany (ďalej len „dohoda“) určí, v akom rozsahu poskytne ochranu a pomoc chránenému svedkovi vzhľadom na jeho osobné pomery, charakter trestnej činnosti a hroziace nebezpečenstvo.

/2/ Útvar uzatvorí písomnú dohodu do 14 dní odo dňa doručenia zápisnice so súhlasným rozhodnutím komisie o návrhu na ochranu osobitne s každým plnoletým^{4/} ohrozeným svedkom, ak nie je pozbavený spôsobilosti na právne úkony a netrpí duševnou poruchou, ktorá vylučuje osobné plnenie ustanovení dohody.

/3/ Ak je v dohode s ohrozeným svedkom uvedená nepľnoletá blízka osoba, vzťahujú sa ustanovenia dohody aj na ňu.

/4/ Ak je ohrozeným svedkom podľa § 2 ods. 1 nepľnoletá osoba, uzatvárajú písomnú dohodu v jej mene jej zákonní zástupcovia. Ak nie je možné uzatvoriť písomnú dohodu v mene nepľnoletej osoby s jej zákonnými zástupcami alebo ak uzatvorenie dohody odmietajú a je v záujme tejto osoby, aby bola zaradená do programu ochrany, uzatvára písomnú dohodu ohrozený svedok osobne; uzatvorenie takejto dohody podlieha predchádzajúcemu schváleniu súdom.

/5/ Ak je v dohode s ohrozeným svedkom uvedená blízka osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo osoba s duševnou poruchou, ktorá vylučuje osobné plnenie ustanovení dohody, použijú sa ustanovenia dohody aj na ňu.

/6/ Dohoda uzatvorená podľa odseku 2 alebo 4 obsahuje práva a povinnosti strán zúčastnených na vykonávaní programu ochrany, podmienky, za akých môžu strany od dohody odstúpiť, rozsah a charakter poskytovanej ochrany a pomoci, dátum a podpisy zúčastnených strán.

/7/ Ohrozený svedok sa zaväzuje v dohode najmä
a/ neudržiať a nenadväzovať styky s osobami z kriminálneho prostredia,

^{4/} § 8 Občianskeho zákonníka.

- b/ nevyvíjať činnosť, ktorá by mohla ohroziť jeho bezpečnosť alebo narušiť vykonávanie programu ochrany,
- c/ podrobiť opatreniam na zabezpečenie jeho ochrany,
- d/ plniť voči fyzickým osobám a právnickým osobám záväzky, ktoré mu vznikli pred zaradením do programu ochrany a ktoré nebude uhrádzať štát,
- e/ ekonomicky osamostatniť po uplynutí doby uvedenej v dohode na jeho začlenenie v novom prostredí,
- f/ neodkladne informovať útvar o zmenách v osobných pomeroch a aktivitách vykonávaných počas realizácie programu ochrany.

/8/ Ohrozený svedok je podpísaním dohody zaradený do programu ochrany a je chráneným svedkom.

/9/ Ak nedôjde k uzatvoreniu dohody podľa odseku 2 alebo 4, ohrozený svedok nie je zaradený do programu ochrany i napriek súhlasnému rozhodnutiu komisie. O tejto skutočnosti útvar vyhotoví zápisnicu, písomne vyrozumie vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu a ústne vyrozumie predsedu komisie.

§ 8

Neodkladné opatrenia

/1/ Neodkladné opatrenia na ochranu a pomoc ohrozenému svedkovi začína útvar vykonávať

- a) po doručení súhlasného rozhodnutia komisie o návrhu na opatrenia alebo
- b) ak vec neznesie odklad, po doručení súhlasného písomného rozhodnutia od predsedu komisie a v jeho neprítomnosti od náhradníka.

/2/ Ak sa vykonávanie neodkladných opatrení podľa odseku 1 vzťahuje na neplnoletú osobu, ktorá žije v domácnosti len s jedným z rodičov, ktorý je ohrozeným svedkom, je útvar povinný ihneď vyrozumieť o vykonávaní neodkladných opatrení aj druhého rodiča.

§ 9

Ukončenie vykonávania neodkladných opatrení

/1/ Neodkladné opatrenia útvar vykonáva do

- a) uzatvorenia dohody medzi útvarom a ohrozeným svedkom po doručení súhlasného rozhodnutia komisie o návrhu na ochranu alebo
- b) pominutia dôvodov ich vykonávania.

/2/ Ak ohrozený svedok počas vykonávania neodkladných opatrení odmietne vypovedať v trestnom konaní a poskytnúť dôkaz alebo závažným spôsobom poruší dohodnuté podmienky, ktorých dodržiavanie je nevyhnutné na zabezpečenie jeho ochrany a pomoci, útvar alebo jeho prostredníctvom vyšetrovateľ, prokurátor alebo sudca písomne zdôvodní predsedovi komisie a v jeho neprítomnosti jeho náhradníkovi potrebu ukončenia vykonávania neodkladných opatrení. Predseda komisie a v jeho neprítomnosti jeho náhradník ihneď určí dátum ukončenia vykonávania neodkladných opatrení, o čom písomne vyrozumie útvar a následne informuje ostatných členov komisie.

/3/ Ak sú vykonávané neodkladné opatrenia a komisia rozhodla o návrhu na ochranu nesúhlasne, predseda komisie a v jeho neprítomnosti jeho náhradník ihneď zabezpečí doručenie zápisnice s dátumom ukončenia vykonávania neodkladných opatrení útvaru.

/4/ Ak nedošlo k písomnému uzatvoreniu dohody medzi útvarom a ohrozeným svedkom, v prospech ktorého sú vykonávané neodkladné opatrenia, útvar písomne odôvodní predsedovi komisie a v jeho neprítomnosti jeho náhradníkovi potrebu ich ukončenia. Predseda komisie a v jeho neprítomnosti jeho náhradník ihneď určí dátum ukončenia vykonávania neodkladných opatrení, o čom písomne vyrozumie útvar.

/5/ Ak je určený dátum ukončenia neodkladných opatrení podľa odsekov 2, 3 alebo 4, útvar o tejto skutočnosti písomne vyrozumie vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu, ústne vyrozumie ohrozeného svedka a k určenému dátumu ukončí vykonávanie neodkladných opatrení.

Oprávnenia útvaru § 10

Ochranu a pomoc ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi vykonáva útvar bez poskytovania informácií komisii alebo akýmkoľvek právnickým osobám alebo fyzickým osobám o skutočnostiach súvisiacich s vykonávaním neodkladných opatrení a programu ochrany.

§ 11

V súvislosti s vykonávaním programu ochrany je útvar oprávnený spolupracovať s políciami iných štátov podľa uzatvorených dohôd.

§ 12

Útvar je oprávnený dohodnúť spoločný postup s vyšetrovateľom alebo prokurátorom pri poskytovaní ochrany ohrozenému svedkovi alebo chránenému svedkovi v súvislosti so zabezpečením jeho účasti na úkonoch v prípravnom konaní.

§ 13

/1/ V programe ochrany je možné zmeniť totožnosť chráneného svedka. Ak je chráneným svedkom osoba neplnoletá alebo osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony, je možné zmenu totožnosti vykonať len so súhlasom jej zákonných zástupcov.

/2/ Ak nie je možné získať súhlas na zmenu totožnosti neplnoletej osoby alebo osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony od ich zákonných zástupcov alebo ak takýto súhlas odmietajú vydať a je potrebné v záujme ochrany týchto osôb, aby im bola zmenená totožnosť, rozhodne o zmene totožnosti súd.

/3/ Ak bol do programu ochrany zaradený jeden z rodičov spolu s neplnoletou osobou, ktorá mu bola rozhodnutím súdu zverená do výchovy, je potrebný písomný súhlas rodičov o podriadení sa opatreniam útvaru obmedzujúcim styk rodičov s neplnoletou osobou.

§ 14

Vykonávanie programu ochrany počas výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody

Program ochrany počas výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody vykonáva Zbor väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky v spolupráci s útvarom.

§ 15

Vykonávanie neodkladných opatrení a programu ochrany v konaní pred súdom

/1/ Predseda senátu písomne vyrozumie útvar o dátume hlavného pojednávania, na ktorom bude nevyhnutná účasť ohrozeného svedka alebo chráneného svedka.

/2/ Útvar písomne vyrozumie predsedu senátu príslušného súdu o tom, že na ohrozeného svedka alebo chráneného svedka sa vzťahuje osobitný režim vyplývajúci z neodkladných opatrení alebo programu ochrany a spoločne dohodnú postup v konaní pred súdom.

/3/ Predseda senátu zabezpečí administratívne opatrenia a prostredníctvom útvaru technické opatrenia pri výsluchu ohrozeného svedka alebo chráneného svedka pred súdom^{5/}.

/4/ Ochranu ohrozeného svedka alebo chráneného svedka v konaní pred súdom zabezpečuje útvar v spolupráci so Zborom väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a v súčinnosti s inými útvarmi Policajného zboru.

§ 16

Odstúpenie od dohody

/1/ Od dohody uzatvorenej podľa § 7 môže odstúpiť
a/ chránený svedok,
b/ útvar.

/2/ Chránený svedok môže od dohody odstúpiť na základe písomnej žiadosti, ktorú doručí útvaru.

/3/ O odstúpení od dohody podľa odseku 2 útvar vyhotoví zápisnicu, v ktorej uvedie dátum ukončenia vykonávania programu ochrany na základe písomnej žiadosti chráneného svedka a písomne vyrozumie vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu, ak bola žiadosť doručená do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci, v ktorej chránený svedok vypovedá.

/4/ Vyšetrovateľ, prokurátor alebo sudca môže do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci, v ktorej chránený svedok vypovedá, prostredníctvom útvaru navrhnúť komisii odstúpenie od dohody, ak chránený svedok odmieta vypovedať, poruší ustanovenia dohody alebo ak po jej uzatvorení spácha úmyselný trestný čin.

^{5/} § 91 ods. 3, § 101b ods. 3 a § 215a Trestného poriadku v znení zákona č. ... Z.z. o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

/5/ Útvar môže navrhnúť komisii odstúpenie od dohody počas vykonávania programu ochrany, ak chránený svedok poruší ustanovenia dohody alebo ak po jej uzatvorení spácha úmyselný trestný čin, o čom do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci, v ktorej chránený svedok vypovedá, ústne vyrozumie vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu.

/6/ Komisia o odôvodnenom návrhu na odstúpenie od dohody podľa odseku 4 a 5 rozhodne hlasovaním do siedmich dní odo dňa doručenia návrhu. Ak je výsledok rozhodnutia komisie o návrhu na odstúpenie od dohody súhlasný, určí komisia dátum ukončenia vykonávania programu ochrany, o čom vyhotoví zápisnicu, ktorú bezodkladne doručí útvaru, ktorý odstúpi od dohody s chráneným svedkom. Odstúpením od dohody dohoda zaniká.

/7/ O odstúpení od dohody podľa odseku 4 alebo 5 a o dátume ukončenia vykonávania programu ochrany útvar ústne vyrozumie chráneného svedka a do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci, v ktorej chránený svedok vypovedá, písomne vyrozumie vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu.

§ 17

Prerušenie vykonávania programu ochrany

/1/ Program ochrany sa môže prerušiť, ak dočasne pominuli dôvody jeho vykonávania. Dôvody na prerušenie vykonávania programu ochrany sú najmä tie, že chránený svedok

- a) je nezvestný a uplynula doba šiestich mesiacov od vyhlásenia pátrania po jeho osobe alebo
- b) trpí dočasnou duševnou poruchou, ktorá má za následok porušenie ustanovení dohody a ich ďalšie plnenie nie je možné zabezpečiť inak.

/2/ Útvar vyhotoví zápisnicu o prerušení vykonávania programu ochrany, v ktorej uvedie dátum prerušenia vykonávania programu ochrany. Útvar vyrozumie o prerušení vykonávania programu ochrany vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci, v ktorej chránený svedok vypovedá.

§ 18

Obnovenie vykonávania programu ochrany

/1/ Ak pominuli dôvody, ktoré mali za následok prerušenie vykonávania programu ochrany, útvar môže obnoviť vykonávanie programu ochrany.

/2/ Útvar vyhotoví zápisnicu o obnovení vykonávania programu ochrany, v ktorej uvedie dátum obnovenia vykonávania programu ochrany. Útvar vyrozumie o obnovení vykonávania programu ochrany vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci, v ktorej chránený svedok vypovedá.

§ 19

Zánik programu ochrany

/1/ Program ochrany zaniká, ak pominuli dôvody jeho vykonávania. Zánikom programu ochrany zaniká dohoda. Dôvody zániku programu ochrany sú najmä tie, že chránený svedok

- a) zomrie alebo
- b) trpí trvalou duševnou poruchou, ktorá vylučuje plnenie ustanovení dohody a ich plnenie nie je možné zabezpečiť inak.

/2/ Útvar vyhotoví zápisnicu o zániku programu ochrany, v ktorej uvedie dátum ukončenia jeho vykonávania, o čom vyrozumie vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci, v ktorej chránený svedok vypovedá.

Spoločné ustanovenia

§ 20

Náklady spojené s ochranou a pomocou ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi znáša štát.

§ 21

Ustanovenia tohto zákona sa primerane použijú i na obvineného a obžalovaného, ktorý v trestnom konaní výpoveďou, prípadne ďalšími dôkazmi poskytol a poskytne dôkaz o páchatelovi alebo o okolnostiach najzávažnejšej, najmä organizovanej formy trestnej činnosti^{2/} a v súvislosti s výpoveďou a poskytnutím údajov o svojej osobe je tu dôvodná obava z ohrozenia jeho života alebo zdravia.

§ 22

Na konanie podľa tohto zákona sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní^{6/}.

Čl. II

Zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení zákona č. 57/1965 Zb., zákona č. 58/1969 Zb., zákona č. 149/1969 Zb., zákona č. 48/1973 Zb., zákona č. 29/1978 Zb., zákona č. 43/1980 Zb., zákona č. 159/1989 Zb., zákona č. 178/1990 Zb., zákona č. 303/1990 Zb., zákona č. 558/1991 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 6/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 178/1993 Z.z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 247/1994 Z.z. sa dopĺňa takto:

1. § 91 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Obvinený, ktorému je poskytovaná ochrana a pomoc podľa osobitného predpisu^{11a/}, môže byť vylúchnutý s využitím technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 11a znie:

„^{11a/} Zákon č. ... Z.z. o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“

2. V § 94 ods. 3 sa na konci pripájajú tieto slová: „ , ohrozeného svedka a chráneného svedka^{11a/}“.

3. § 101b sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

^{6/} Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

„(3) Ustanovenie odseku 1 sa primerane použije aj pri výsluchu ohrozeného svedka a chráneného svedka, ktorému sa poskytuje ochrana a pomoc podľa osobitného predpisu^{11a/}“.

4. § 160 sa dopĺňa odsekmi 6 a 7, ktoré znejú:

„(6) Ak osoba, ktorej má byť vznesené obvinenie, neuviedie alebo hodnoverne nepreukáže údaje o svojej totožnosti, priložia sa k uzneseniu o vznesení obvinenia jej daktyloskopické odtlačky, obrazové záznamy, údaje o vonkajšom meraní tela a zvláštnych telesných znameniach a namiesto osobných údajov sa v uznesení uvedie jej prezývka alebo iné označenie a podrobný popis.

(7) Ak sa v priebehu vyšetrovania zistí totožnosť osoby, ktorej bolo vznesené obvinenie len s uvedením jej prezývky alebo iného označenia a podrobného popisu alebo ak v priebehu vyšetrovania vyjde najavo, že totožnosť osoby, ktorej bolo vznesené obvinenie, je iná, ako bolo uvedené v uznesení o vznesení obvinenia, upozorní vyšetrovateľ obvineného na túto okolnosť a takéto upozornenie zaznačí v zápisnici. Odpis zápisnice doručí do 48 hodín prokurátorovi a v prípade, že je obvinený vo väzbe, aj súdu, ktorý o väzbe rozhodol, väznici, v ktorej sa väzba vykonáva a obhajcovi obvineného.“.

5. Za § 215 sa vkladá § 215a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 215a

Osobitné ustanovenie o vykonávaní dôkazov

Obžalovaný, ktorému je poskytovaná ochrana a pomoc podľa osobitného predpisu^{11a/} a v súvislosti s prítomnosťou v konaní pred súdom je tu dôvodná obava z ohrozenia jeho života alebo zdravia či života alebo zdravia jeho blízkej osoby, môže byť vylúchnutý s využitím technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu.“.

Čl. III

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 251/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z.z., zákona č. 353/1997 Z.z., zákona č. 12/1998 Z.z. a zákona č. 73/1998 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 sa odsek 1 dopĺňa písmenom m), ktoré znie:

„m) poskytuje ochranu a pomoc ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi podľa osobitného predpisu^{2a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 2a znie:

„^{2a)} Zákon č. ... Z.z. o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

2. V § 29a odsek 4 znie:

„(4) Pri odhaľovaní daňových únikov alebo nezákonných finančných operácií a s nimi súvisiacich trestných činov a ich páchatel'ov podľa § 2 ods. 1 písm. c) a d) je policajt služby finančnej polície oprávnený písomne žiadať od bánk a pobočiek zahraničných bánk správy, ktoré sa týkajú klientov bánk alebo pobočiek zahraničných bánk, aj keď sú predmetom bankového tajomstva.^{11d)}“

3. V § 36 ods. 1 sa za slová „trestných činov,^{18c)}“ vkladajú slová „pri poskytovaní ochrany a pomoci ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi podľa osobitného predpisu,^{2a)}“.

4. V § 40 odseky 1 a 3 znejú:

„(1) Kryciami dokladmi sa na účely tohto zákona rozumejú listiny a predmety slúžiace na utajenie skutočnej totožnosti policajta, svedka^{18c)} a chráneného svedka^{2a)}. Na zakrytie činnosti policajta, svedka a chráneného svedka možno vytvoriť legendu a v súvislosti s tým v informačných systémoch Policajného zboru (§ 69), v informačných systémoch štátnych orgánov a informačných systémoch orgánov samosprávy zaznamenávať a vyberať potrebné údaje.“

(3) Krycie doklady vydáva Policajný zbor na základe rozhodnutia ministra alebo osoby ním poverenej.“

5. V § 62 ods. 2 sa slová „§ 50 ods. 3 až 5“ nahrádzajú slovami „§ 50 ods. 3 a 4“.

Čl. IV

Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 524/1990 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 295/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 237/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 248/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 250/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 265/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 160/1996 Z.z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z.z. sa mení takto:

V § 83 ods. 1 sa vypúšťa text:

„, ktorým bola uložená pokuta vyššia ako 2000 Sk alebo zákaz činnosti na čas dlhší ako šesť mesiacov, alebo prepadnutie alebo zhabanie vecí, ktorej hodnota presahuje 2000 Sk,“.

Čl. V

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 1999.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

V š e o b e c n á č a s ť

Začiatkom deväťdesiatych rokov došlo v strednej a východnej Európe k závažným politickým, spoločenským a ekonomickým zmenám, ktoré dynamikou svojho rozvoja prinášajú so sebou aj množstvo negatívnych javov ovplyvňujúcich celkovú spoločenskú situáciu, ktorej sprievodným znakom je aj zvýšená kriminalita.

Závažným problémom, ktorý sa z pohľadu naliehavosti dostal na jedno z popredných miest, je účinné riešenie odhaľovania, dokazovania a postihovania organizovanej kriminality. Táto síce ešte nemá u nás bohatú tradíciu, avšak i napriek tejto skutočnosti jej treba už v počiatkoch venovať náležitú pozornosť a v boji proti nej uplatňovať formy a metódy práce overené vo vyspelých krajinách sveta, a to najmä v prípadoch, keď je spojená s medzinárodným prvkom.

Každodenné skúsenosti však nasvedčujú tomu, že občania v mnohých prípadoch nejavia ochotu spolupracovať s políciou a justičnými orgánmi pri odhaľovaní a dokumentovaní najmä organizovaných foriem trestnej činnosti, a to v prvom rade zo strachu pred možnými následkami, ktoré im hrozia z kriminálneho prostredia v prípade spolupráce s týmito orgánmi. Potencionálni svedkovia majú na základe hrozieb a vyhrážok zväčša obavu o svoj život, zdravie, telesnú integritu, ako i o najbližších príbuzných.

Vzhľadom na uvedené nemôžeme vždy počítať v trestnom procese so svedkami, ktorí sú v mnohých prípadoch jedinými a veľmi dôležitými dôkaznými prostriedkami najmä pri odhaľovaní a dokumentovaní organizovanej trestnej činnosti. Získanie svedeckej výpovede často ovplyvňuje aj tá skutočnosť, že potencionalny svedok je spolupáchateľom alebo podielnikom organizovanej trestnej činnosti (ako napr. obchod s drogami alebo bielym mäsom, vymáhanie tzv. „výpalného“, terorizmus, falšovanie a pozmeňovanie peňazí, pranie špinavých peňazí, obchodovanie so zbraňami, detská pornografia) a v prípade spolupráce s orgánmi činnými v trestnom konaní má obavu z možného trestného postihu, ako i pred útokom od osôb z kriminálneho prostredia.

V zmysle platných zákonov v Slovenskej republike je každý povinný dostaviť sa na predvolanie príslušného orgánu činného v trestnom konaní a vypovedať ako svedok o tom, čo mu je známe o trestnom čine, páchatel'ovi a okolnostiach dôležitých pre trestné konanie. Avšak v súvislosti s plnením tejto zákonnej povinnosti sa svedok i jemu blízka osoba často dostáva do ohrozenia. Preto je záujmom spoločnosti chrániť svedka pri plnení tejto občianskej povinnosti.

Výrazom snáh o ochranu svedka sú aj niektoré ustanovenia novely Trestného poriadku zákonom č. 247/1994 Z.z., ktoré uvedenú problematiku riešia najmä v § 101 odsekoch 3, 4 a 7. V súvislosti s praktickou aplikáciou týchto ustanovení bolo vydané aj stanovisko č. 5/1995 generálneho prokurátora Slovenskej republiky.

Podľa § 101 odsek 3 Trestného poriadku prvá veta, ak je dôvodná obava, že svedok alebo iná jemu blízka osoba by boli v dôsledku uvedenia bydliska tohto svedka ohrození, môže sa svedkovi povoliť, aby namiesto bydliska uviedol svoje pracovisko alebo inú adresu, na ktorú mu môže byť doručené predvolanie.

Ustanovenie § 101 odsek 3 druhá veta hovorí o tom, že ak svedok skutočnosti dôležité pre trestné konanie zistil v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, môže sa sám rozhodnúť, že bude namiesto bydliska uvádzať svoje pracovisko.

Ďalej v § 101 odsek 4 sa hovorí, že ak je dôvodná obava, že oznámením totožnosti alebo bydliska, prípadne miesta pobytu svedka je ohrozený jeho život, zdravie, telesná integrita alebo ak takéto nebezpečenstvo hrozí jemu blízkej osobe, môže sa svedkovi povoliť, aby neuvádzal údaje o svojej osobe. Na hlavnom pojednávaní však musí uviesť, ako sa oboznámil so skutočnosťami, o ktorých vypovedal. Materiály, ktoré umožňujú zistenie totožnosti takéhoto svedka, sa ukladajú na prokuratúre a v konaní na súde u predsedu senátu. Do spisu sa zakladajú iba vtedy, keď ohrozenie pominie. Avšak tu je diskutabilné, kto rozhodne o pominutí ohrozenia. Aj takémuto svedkovi je v prípade potreby možné položiť otázky o takých okolnostiach, ktoré sa týkajú jeho hodnovernosti, osobitne otázky o jeho vzťahu k obvinenému alebo k poškodenému.

Avšak ani v tomto prípade nie je vylúčená konfrontácia svedka s obvineným, prípadne inými svedkami. Obhajca obvineného má právo byť prítomný aj pri výsluchu „utajeného“ svedka a klásť mu otázky. Vypočúvajúci pritom môže v odôvodnených prípadoch prijať v záujme svedka vhodné opatrenia v zmysle § 101 odsek 5 Trestného poriadku (napríklad optické oddelenie svedka od konfrontovanej osoby, zmena hlasu prostredníctvom prenosu zvuku a pod.).

Podľa § 101 odsek 6 súhlas na postup podľa § 101 odsek 3 prvá veta a podľa § 101 odsek 4 Trestného poriadku dáva predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor.

Podľa § 101 odsek 7 Trestného poriadku pri odhaľovaní trestných činov uvedených v § 2 odsek 2 zákona NR SR č. 249/1994 Z.z. o boji proti organizovanej forme trestnej činnosti možno vo výnimočných prípadoch na svedka aplikovať ustanovenia § 88b odsek 2 Trestného poriadku, podľa ktorého tento môže na súde vystupovať pod legendou, pričom legendou sa rozumie súhrn krycích údajov o jeho osobe, najmä o jeho totožnosti, narodení, rodnom liste, vzdelaní, rodinnom stave a zamestnaní. Nakoľko tento postup je svojou povahou a procesnými dôsledkami závažnejším zásahom do obvyklého spôsobu trestného konania, mal by sa uplatniť len tam, kde nepostačuje ochrana svedka spôsobom podľa § 101 odsek 4 Trestného poriadku.

Posilnenie ochrany svedka predstavuje aj nové ustanovenie § 101b Trestného poriadku. Podľa odseku 1 svedok, ktorý sa pre svoj vek, chorobu, telesné, zmyslové alebo duševné postihnutie alebo z iných vážnych dôvodov nemôže dostaviť na výsluch, môže byť vypočutý za použitia technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu. Toto ustanovenie, ako vyplýva z odseku 2, je možné primerane použiť aj vtedy, ak sa svedok pre svoj pobyt v cudzine nemôže alebo nechce dostaviť na výsluch, napríklad i preto, že sa cíti byť ohrozený, ale je ochotný vypovedať a príslušný orgán cudzieho štátu mu poskytne potrebnú právnu pomoc.

V konaní pred súdom je možné na ochranu svedka použiť aj postup ustanovený v novelizovanom znení § 209 Trestného poriadku. Podľa tohto ustanovenia, ak je obava, že svedok v prítomnosti obžalovaného nevyovie pravdu, prípadne ak ide o výsluch svedka, ktorému alebo jemu blízkej osobe z podaného svedectva hrozí ujma na zdraví, smrť alebo iné závažné nebezpečenstvo alebo o svedka, ktorého totožnosť musí zostať zo závažných dôvodov utajená, predseda senátu urobí vhodné opatrenia na zaistenie bezpečnosti alebo utajenie totožnosti svedka, prípadne vylúči obžalovaného, jeho dôverníkov a verejnosť po dobu výsluchu takéhoto svedka z pojednávacej siene. Po návrate do pojednávacej siene musí byť obžalovaný zoznamovaný s obsahom výpovede svedka, môže sa k nej vyjadriť aj bez toho, aby sa so svedkom stretol a môže mu prostredníctvom predsedu senátu klásť i otázky. Avšak už z

obsahu výpovede svedka môže byť obžalovanému a jeho obhajcovi zrejmé, o ktorého konkrétneho svedka ide.

Na ochranu svedka sú určené i niektoré ustanovenia Trestného zákona. Podľa § 221 ods. 1 a 2 písmena a), § 222 ods. 1 a 2 písmena a), § 235 ods. 1 a 2 písmena d) a § 257 odsek 1 a 2 Trestného zákona sa skutočnosť, že trestný čin ublíženia na zdraví, vydierania alebo poškodzovania cudzej veci bol spáchaný na svedkovi alebo na jeho veci pre výkon jeho povinnosti alebo v súvislosti s jej výkonom, považuje za okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby trestu odňatia slobody.

Z uvedených ustanovení novely Trestného poriadku je zrejmé, že spomenuté právne úpravy, v súčasnosti platné v Slovenskej republike, riešia problematiku ochrany svedka len čiastočne a nie v celom komplexe.

Ako bolo už skôr spomenuté, otázku ochrany a utajenia svedka, ktorý je ochotný vypovedať o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel a jeho výpoveď je dôležitým alebo jediným dôkazným prostriedkom (tzv. korunný svedok) najmä v boji proti organizovaným formám trestnej činnosti, je nutné riešiť v širších súvislostiach, nakoľko nie je dostatočne zákonom stanovený postup ochrany, resp. utajenie svedka po doručení spisového materiálu na súd. Tu nastupujú základné zásady trestného konania, a to zásada verejnosti, ústnosti a obhajoby, ktoré vyplývajú z ústavne zaručeného práva obvineného na spravodlivé konanie. Týmto však ochrana, resp. utajenie svedka končí, i keď sa konštatuje, že po skončení súdneho procesu materiály o chránenom svedkovi zostávajú utajené. Čo však s takýmto svedkom po skončení súdneho procesu, čo s jeho existenciou v prostredí, kde sa pohyboval, pôsobil, čo s jeho rodinou a jeho blízkymi? V našom prípade začína problém ochrany a utajenia svedka už v prípravnom konaní, aby tento mohol bez akejkoľvek vážnejšej ujmy spolupracovať s orgánmi polície, prokuratúry a súdu a nebál sa následkov, ktoré mu môžu hroziť od páchatel'ov trestnej činnosti alebo iných osôb, ktoré sú ochotné sa pomstiť, či už z dôvodu priameho podielu na trestnej činnosti alebo za úplatu.

V súvislosti s efektívnym bojom proti organizovanej kriminalite je potrebné dostatočne rozpracovať aj problematiku ochrany svedka, ktorý je v mnohých prípadoch jediným a pritom najčastejším dôkazným prostriedkom v trestnom procese. Uvedenou problematikou sa už dlhšiu dobu zaoberá väčšina štátov sveta ako, napr. USA, Kanada, Austrália, Nový Zéland, Taliansko, Veľká Británia, Nemecko, Španielsko a podľa našich zistení sa touto činnosťou začali zaoberať aj v Holandsku, Belgicku a Rakúsku. V súčasnosti pociťujú nutnosť jej urýchléného riešenia aj krajiny bývalého východného bloku, pričom najďalej postúpili v tejto oblasti v Poľsku a Litve.

Vo všetkých spomenutých krajinách ochranu svedka vykonávajú zložky polície. Taktiež v podmienkach Slovenskej republiky sa javí ako najoptimálnejšie zabezpečovať túto činnosť v rámci Policajného zboru, nakoľko iba tento disponuje potrebnými silami a prostriedkami, bezprostredne sa podieľa na odhaľovaní a dokumentovaní trestnej činnosti, má skúsenosti s formami a metódami práce osôb z kriminálneho prostredia a oficiálne spolupracuje s policajnými zložkami iných krajín. Podľa skúseností získaných v zahraničí by mal mať navrhovaný útvar Policajného zboru, vykonávajúci ochranu ohrozeného svedka a chráneného svedka, potrebné materiálno-technické vybavenie a personálne obsadenie a v rámci policajných zložiek jednu z najdôležitejších priorít.

Na základe získaných informácií o spôsobe ochrany svedkov v niektorých krajinách sveta je možné konštatovať, že z ich strany sú v súčasnosti vyvíjané snahy nadväzovať kontakty s inými štátmi za účelom spolupráce v tejto oblasti, spočívajúcej v umiestňovaní

svedkov zaradených v ich programoch ochrany, do iných krajín. Aj taká malá krajina ako je Slovenská republika nie je schopná svojich svedkov zaradených do programu ochrany dokonale utajiť a chrániť v rámci svojho teritória, ale je taktiež odkázaná na spoluprácu s ďalšími krajinami, kde by títo mohli byť recipročne umiestnení.

Navrhovaný zákon je v súlade s medzinárodnými dohodami a s právnymi normami Európskej únie a je porovnateľný s praxou a riešením ochrany svedka v niektorých európskych krajinách. Návrh zákona je vypracovaný v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Prijatie zákona o ochrane svedka v podmienkach Slovenskej republiky by prispelo k aproximácii nášho právneho systému s právnym systémom Európskej únie a taktiež podporilo naše uchádzanie sa o členstvo v Európskej únii.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky po rokovaní s Ministerstvom financií Slovenskej republiky uplatnia finančné požiadavky súvisiace s prijatím tohto zákona v návrhu štátneho rozpočtu na rok 1999.

Finančné náklady

I. Budovanie pracoviska

V súčasnosti sa, okrem iného, problematikou programu ochrany a s tým súvisiacou prípravou návrhu zákona a vykonávacích predpisov zaoberajú traja policajti v rámci Policajného zboru. Navrhovaný útvar, ktorý by mal plniť úlohy na tomto úseku, je potrebné zabezpečiť najmä personálne, materiálno-technicky a finančne. Vychádzajúc zo skúseností zahraničných policajných útvarov zaoberajúcich sa uvedenou problematikou je potrebné pracovisko budovať v nadväznosti na vývoj nárastu osôb zaradovaných do programu

Na vybudovanie pracoviska (obdobie troch mesiacov po nadobudnutí účinnosti zákona o ochrane svedka) predpokladáme vynaloženie nasledovných finančných nákladov:

1. Personálna oblasť

K existujúcemu tabuľkovému stavu pracoviska, ktoré sa zaoberá problematikou ochrany svedka, prisystemizovať osem tabuľkových miest policajtov v nasledovnom členení:

- dve funkčné miesta SRŠ v PT 8,
- jedno funkčné miesto SRŠ v PT 7,
- jedno funkčné miesto SRŠ v PT 6,
- štyri funkčné miesta SR v PT 5.

2. Mzdové zabezpečenie

Mzdové prostriedky na vyplácanie hrubého mesačného služobného príjmu ôsmim policajtom podľa bodu 1., by predstavovali cca 164.000,- Sk a mesačný odvod do poisťných fondov cca 58.000,-Sk. Ročné náklady by predstavovali cca 2,664.000,- Sk.

3. Oblasť materiálno-technického zabezpečenia

Kapitálové výdavky

a) Automobilový materiál

3 ks osobných motorových vozidiel strednej triedy, á cca 800.000,- Sk

1 ks osobného motorového vozidla typ MINIVAN, á cca 1,500.000,- Sk

spolu: cca 3,9 mil. Sk

b) Spojovacia technika

- 8 ks mobilných tel. príst. GSM 900, á cca 45.000,-Sk (tel. príst. cca 15.000,- Sk + mesačné prev. nákl. 2.500,-Sk)

- zostava technických zariadení na utajený prenos obrazu a zvuku v súvislosti s výpoveďou ohrozeného svedka alebo chráneného svedka v konaní pred súdom
spolu: cca 4.000.000,-Sk

c) Výpočtová technika

- 5 ks PC PENTIUM s tlačiarňou, á cca 40.000,- Sk
spolu: cca 200.000,- Sk
- 2 ks note-book PENTIUM s tlačiarňou, á cca 80.000,- Sk
spolu: cca 160.000,- Sk

d) Spravodajská technika

- 4 ks minirekordérov s príslušenstvom, á cca 5.000,- Sk
spolu: cca 20.000,- Sk

Bežné výdavky

Stavebno-ubytovací materiál

- 4 miestnosti pre osem osôb v objekte MV SR so štandardným kancelárskym vybavením v náklade, á cca 40.000,- Sk

Prevádzkové náklady

system INMARSAT (pri prevádzkovaní 40 hod/rok)

spolu: cca 1.200.000,- Sk

4. Výdavky hradené zo ZFP

(čl. 2 NMV č.33/1997 o hospodárení so ZFP)

Bežné výdavky: čl.2, ods.2, písm. a)cca 100.000,- Sk
 čl.2, ods.2, písm. b)cca 40.000,- Sk
 čl.2, ods.2, písm. c)cca 1,000.000,-Sk

spolu: cca 1,140.000,-Sk

II. Realizácia ochrany a pomoci ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi

Vyčlenené prostriedky Ministerstvom vnútra SR, účelovo určené na pomoc ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi, budú poskytované ako štátny príspevok formou bežných a kapitálových transferov. Uvedeným osobám budú slúžiť na hradenie výdavkov vynakladaných na uspokojenie materiálnych a sociálnych potrieb.

Finančné prostriedky potrebné na realizáciu ochrany a pomoci ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi možno určiť len orientačne. Ich výška sa nedá presne naplánovať, nakoľko je závislá od viacerých faktorov a to najmä od

- počtu ohrozených svedkov a chránených svedkov, vrátane ich blízkych osôb,
- osobných a majetkových pomerov osôb zaradených do programu ochrany a rozsahu im poskytnutej materiálnej a sociálnej pomoci,
- vývoja a nápadu závažnej trestnej činnosti.

Vzhľadom na uvedené, ako i získané skúsenosti z vykonávania programu ochrany v iných štátoch, predpokladáme na realizáciu ochrany a pomoci ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi, po nadobudnutí účinnosti zákona a zriadení pracoviska, vyčleniť finančné prostriedky (zo štátneho rozpočtu) na prvý rok vo výške cca 23,396.000,- Sk.

Rekapitulácia predpokladaných nákladov súvisiacich so zriadením pracoviska a vykonávaním ochrany a pomoci ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi

Mzdové výdavky

- ročný hrubý služobný príjem piatich policajtov vrátane odvodov ... 2,664.000,- Sk

Materiálno-technické zabezpečenie

A. Kapitálové výdavky

- automobilový materiál 3,900.000,- Sk
- spojovacia technika 4,360.000,- Sk
- výpočtová technika 360.000,- Sk
- spravodajská technika 20.000,- Sk

B. Bežné výdavky

- stavebno-ubytovací materiál 160.000,- Sk
- prevádzkové náklady 1,200.000,- Sk

Výdavky hradené zo ZFP

- bežné výdavky 1,140.000,- Sk

Vykonávanie programu ochrany a pomoci

- štátne príspevky 24,196.000,- Sk

C e l k o m 38,000.000,- Sk

Špecifikovaná kvantifikácia finančných nákladov predpokladá navýšenie rozpočtu pre Ministerstvo vnútra SR na rok 1999 zo štátneho rozpočtu o finančné prostriedky, na zriadenie pracoviska, ako i vykonávanie neodkladných opatrení a programu ochrany, vo výške cca 35 mil. Sk.

Nárast finančných prostriedkov v kapitole Ministerstva vnútra Slovenskej republiky oproti pôvodne uvažovanému zámeru vzrastie o 5 mil. Sk, nakoľko činnosť spojená s prenosom obrazu a zvuku, v súvislosti s výpoveďou ohrozeného svedka alebo cháneného svedka v konaní pred súdom, sa na základe rozhodnutia vlády preniesla z pôvodne navrhovaného Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Z uvedenej sumy bude potrebné pokryť nákup zostavy technických zariadení na utajený prenos obrazu a zvuku, ako i mzdové výdavky na špecialistov z oblasti elektrotechniky, ktorí budú uvedenú činnosť zabezpečovať. Navrhovanou zmenou sa tak ušetrí finančné prostriedky v kapitole Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

Poznamenávame, že realizáciou programu ochrany vzniknú Zboru väzenskej a justičnej stráže SR finančné náklady vyplývajúce z vykonania stavebných úprav, inštalovania žienijno-technických zariadení a so zabezpečením výkonu služby príslušníkov zboru vo vyčlenených objektoch. Veľmi ťažko dokážeme predpokladať počet osôb, ktorým sa bude ochrana poskytovať počas výkonu väzby, resp. výkonu trestu odňatia slobody.

Aj za predpokladu sústredovania takýchto osôb je nevyhnutné predpokladať, že bude potrebné vytvoriť podmienky najmenej v jednom ústave na výkon väzby a v troch ústavoch na výkon trestu odňatia slobody, s rešpektovaním stanovenej vonkajšej diferenciácie /I., II. a III. nápravnovýchovnej skupiny/.

Na realizáciu programu ochrany predpokladáme prvotné /jednorazové bežné a kapitálové výdavky/ a trvalé výdavky na úpravu tabuliek mierových plánovaných počtov pracovníkov zboru /15 až 20 príslušníkov/. Predpokladné náklady by dosiahli v I. etape výšku asi 14 mil. korún.

D o l o ž k a z l u č i t e ľ n o s t i

návrhu zákona s právom Európskej únie :

1. Navrhovateľ zákona :

- vláda Slovenskej republiky

2. Názov návrhu zákona :

- **Zákon o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

3. V práve Európskej únie je problematika zákona :

a/ upravená

- v Hlave I, článok F, odsek 2 (Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd s Dodatkovými protokolmi), v Hlave V, Hlave VI, články K, K.1, K.2 a K.3 Zmluvy o Európskej únii zo dňa 7.2.1992, ktorá nadobudla účinnosť dňom 1.12.1993,
- v Oddieli II, článok 6 Európskej dohody o pridružení uzatvorenej medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na strane jednej a Slovenskou republikou na strane druhej zo dňa 4.10.1993, ktorá nadobudla účinnosť dňom 1.2.1995 (Asociačná dohoda),
- v Smernici Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EC o ochrane jednotlivcov pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov z 24.10.1995,
- v Rezolúcii Rady z 23.11.1995 o ochrane svedkov v boji proti medzinárodnému organizovanému zločinu (395Y1207 (4),
- v Rezolúcii Rady z 20.12.1996 o osobách, ktoré spolupracujú so súdnym procesom v boji proti medzinárodnému organizovanému zločinu (497Y0111 (01).

4. Návrh zákona svojou problematikou :

c/ nepatrí

- medzi prioritné oblasti aproximácie práva uvedené v čl. 70 Európskej dohody o pridružení a svojou problematikou nepatrí ani medzi priority odporúčané v Bielej knihe.

5. Charakteristika právnych noriem Európskej únie, ktorými je upravená problematika návrhu zákona (tretí bod, písm. a):

- Hlava I, článok F, odsek 2 Zmluvy o Európskej únii uvádza, že Únia rešpektuje základné ľudské práva, ktoré zaisťuje Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (Dohovor) zo dňa 4.12.1950, a ktoré vyplývajú z ústavných tradícií spoločných členským štátom, ako všeobecné právne zásady Spoločenstva. Z tohoto dokumentu vyplýva, že Slovenská republika, ktorá patrí medzi zmluvné strany Dohovoru, prizná každému kto podlieha jej jurisdikcii, práva a slobody uvedené v Hlave I. tohoto Dohovoru a jeho Dodatkových protokoloch.
- Hlava V, Zmluvy o Európskej únii uvádza, že Únia a členské štáty vymedzujú a vykonávajú spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku zahŕňujúcu všetky oblasti zahraničnej a

bezpečnostnej politiky (medzi nimi i medzinárodnú spoluprácu) a Hlava VI, citovanej zmluvy okrem iného uvádza, že za účelom dosiahnutia cieľov Únie, hlavne voľného pohybu osôb považujú členské štáty za veci spoločného záujmu i oblasť v stanovovaní podmienok pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na území členských štátov, vrátane policajnej spolupráce za účelom prevencie a boja proti závažným formám medzinárodného zločinu atď.

- Asociačná dohoda v článku 6 uvádza, že rešpektovanie demokratických zásad a ľudských práv ako aj zásad trhovej ekonomiky podnecuje domácu a zahraničnú politiku zmluvných strán a vytvára podstatné prvky pridruženia.
- Cieľom Smernice (o ochrane osobných údajov) je lepšie zabezpečiť požiadavky ochrany súkromného života jednotlivcov v súvislosti so spracovaním ich osobných údajov.
- Rezolúcie Rady 1/ o ochrane svedkov, 2/ o osobách spolupracujúcich so súdnym procesom v boji proti medzinárodnému organizovanému zločinu vyzývajú členské krajiny na zavedenie zodpovedajúcich opatrení zabezpečujúcich ochranu svedkom, prípadne ich rodinným príslušníkom i s možnosťou zmeny ich identity, podávania svedectva prostredníctvom audiovizuálnej metódy atď.

6. Vyjadrenie stupňa kompatibility s právnou normou Európskej únie:

a/ úplná

- lebo jednotlivé ustanovenia návrhu zákona, obsah a zameranie návrhu zákona sú v súlade s jednotlivými ustanoveniami a s obsahom a zameraním citovaných právnych noriem EÚ, ktoré sa podarilo vyhľadať v priebehu legislatívnej prípravy návrhu zákona z dostupných databáz.

7. Danej problematiky sa dotýka aj :

- Rezolúcia o rešpektovaní ľudských práv v EÚ v roku 1994 zo zasadnutia Európskeho parlamentu zo dňa 17.9.1996, číslo A4-0223/96, (dokument Európskej únie),
- Odporúčanie č. R (97) 13 Výboru ministrov členských štátov týkajúce sa zastrašovania svedkov a práv obhajoby, (dokument Rady Európy),
- Závery a odporúčania zo zasadnutia ad hoc skupiny expertov pre zvládanie rizika násilia v trestnom súdnom systéme: analytický rámec, ktorý sa konal v Chicagu, USA, v dňoch od 18. Do 20. Augusta 1993, (dokument Organizácie spojených národov).

O s o b i t n á č a s ť

Čl. I

K § 1

Tento zákon vytvára podmienky na zefektívnenie boja proti najzávažnejším, najmä organizovaným formám trestnej činnosti a upravuje právne vzťahy súvisiace s vytvorením podmienok na plnenie úloh podľa tohto zákona a poskytovaním ochrany a pomoci osobe vypovedajúcej ako ohrozený svedok alebo chránený svedok, prípadne poskytujúcej dôkazy za účelom odhalenia a usvedčenia páchateľov najzávažnejšej, najmä organizovanej trestnej činnosti, v súvislosti s čím je u nej dôvodná obava z ohrozenia jej života a zdravia, ako i blízkej osoby. Ochrana a pomoc je podľa tohto zákona poskytovaná spomenutým osobám počas celého trestného konania, ako aj po jeho skončení, nakoľko súčasná právna úprava umožňuje len ochranu dať svedka v prípravnom konaní a v konaní pred súdom, aj to len čiastočnú. V rámci pomoci bude chránenému svedkovi a jeho blízkej osobe poskytované najmä sociálne zabezpečenie po dohodnutú dobu, výpomoc pri umiestnení detí do škôl, hľadani zamestnania a pod.

K § 2

Pojem ohrozený svedok bol v odseku 1 zavedený z dôvodu potreby odlíšenia osoby, ktorá vypovedá ako svedok, je ochotná poskytnúť dôkaz o páchateľovi najzávažnejších, najmä organizovaných foriem trestnej činnosti alebo o okolnostiach dôležitých pre trestné konanie s ním a v súvislosti so svedeckou výpoveďou a poskytnutím údajov o svojej osobe je u nej dôvodná obava z ohrozenia života a zdravia, avšak ešte nebola zaradená do programu ochrany a vzhľadom na charakter hroziaceho nebezpečenstva môžu byť na jej ochranu vykonávané neodkladné opatrenia, od chráneného svedka, ktorý už bol zaradený do uvedeného programu. Ohrozeným svedkom sa podľa tohto zákona rozumie osoba, na ktorú bol spracovaný a predložený návrh na ochranu a podľa povahy veci aj návrh na opatrenia, ako i jeho blízka osoba uvedená v tomto návrhu. Za ďalšieho ohrozeného svedka sa považuje i blízka osoba uvedená v návrhu na ochranu alebo návrhu na opatrenia.

V odseku 3 je určené, kto je chráneným svedkom a za akých podmienok sa na neho vzťahuje tento inštitút. Z uvedeného vyplýva, že v navrhovanom zákone je potrebné bližšie vymedziť pojem chráneného svedka z dôvodu osobitného prístupu k nemu počas prípravného konania, v konaní pred súdom, ako i po skončení súdneho procesu, vzhľadom na pretrvávajúce ohrozenie jeho života a zdravia. Ak takéto nebezpečenstvo hrozí aj jeho blízkej osobe zaradenej do programu ochrany, vzťahujú sa na ňu ustanovenia tohto zákona ako na chráneného svedka, nakoľko táto je taktiež predmetom útoku zo strany kriminálneho prostredia. Čím je menší počet blízkych príbuzných chráneného svedka zaradených do programu ochrany, tým je menšie nebezpečenstvo ich odhalenia a taktiež sa minimalizuje odčerpávanie finančných prostriedkov určených na program ochrany. Chráneným svedkom môže byť každý občan Slovenskej republiky, cudzí štátny príslušník, ako i osoba bez štátnej príslušnosti, bez rozdielu dĺžky a charakteru pobytu na našom území, pričom nie je rozhodujúca veková hranica.

Neodkladnými opatreniami sa podľa odseku 5 rozumie súbor nevyhnutných úkonov realizovaných útvarom Policajného zboru za využitia síl a prostriedkov Policajného zboru,

smerujúcich k ochrane života a zdravia ohrozeného svedka počas rozhodovania o jej zaradení alebo nezaradení do programu ochrany, ako i k zamedzeniu nátlaku vyvíjanému proti nemu zo strany osôb z kriminálneho prostredia.

Programom ochrany svedka je v odseku 6 označený súbor nevyhnutných opatrení smerujúcich k zabezpečeniu ochrany chráneného svedka a jeho blízkej osoby pred hroziacim nebezpečenstvom, ktoré sú k nim prijaté a vykonávané útvaram Policajného zboru za pomoci kompetentných štátnych orgánov, obcí, ako i iných právnických osôb a fyzických osôb, počas jeho trvania.

K § 3

Navrhovateľ zaradenia ohrozeného svedka do programu ochrany môže byť len vyšetrovateľ, prokurátor alebo sudca, ktorý spracuje návrh na ochranu a podľa povahy veci aj návrh na opatrenia, vzhľadom na osobitné postavenie v trestnom konaní. Je potrebné predpokladať, že závažné prípady, v ktorých bude využitý chránený svedok podľa ustanovení tohto zákona, budú pridelené len skúseným vyšetrovateľom a prokurátorom. Návrh na ochranu musí obsahovať všetky náležitosti uvedené v tomto zákone, ktoré slúžia pre rozhodnutie komisie, ako i pri príprave podmienok na vykonávanie programu ochrany. Náležitosťami sa rozumejú najmä podrobný popis trestnej činnosti, zhodnotenie spolupráce ohrozeného svedka s orgánom činným v trestnom konaní, charakter nebezpečenstva hroziaci jemu a blízkej osobe, význam svedeckej výpovede, odôvodnenie vhodnosti a nevyhnutnosti zaradenia navrhovaných osôb do programu ochrany, osobné pomery (podnikateľ, vlastníctvo bytu, rodinného domu, mesačný príjem a pod.) a osobné údaje (vek, zdravotný stav, počet detí, počet blízkych osôb a pod.), ako i zdôvodnenie, že dôkaz nie je možné zadovážiť iným spôsobom. Taktiež v návrhu na opatrenia musia byť obsiahnuté základné náležitosti potrebné pre rozhodnutie komisie (alebo bezodkladné rozhodnutie jej predsedu, prípadne jeho náhradníka) a započatie vykonávania neodkladných opatrení útvaram. Návrh na ochranu a návrh na opatrenia sú vyšetrovateľom, prokurátorom alebo sudcom doručené útvaru. Subjekt zabezpečujúci realizáciu programu ochrany je označený len ako útvar Policajného zboru z dôvodu jeho utajenia pred nepovolanými osobami.

K § 4

Ustanovenie tohto paragrafu pojednáva o tom, že rozhodovanie o vykonávaní alebo nevykonávaní neodkladných opatrení, o zaradení alebo nezaradení ohrozeného svedka do programu ochrany alebo o odstúpení od dohody je v kompetencii komisie zloženej z vymenovaných zástupcov Ministerstva vnútra SR, Ministerstva spravodlivosti SR a Generálnej prokuratúry SR, t.j. z najvyšších orgánov zúčastnených na trestnom procese, ktorí sú oprávnení na styk so štátnym tajomstvom. Ak vec neznesie odklad o návrhu na opatrenia rozhoduje predseda komisie a v jeho neprítomnosti náhradník. Dvaja zástupcovia z Ministerstva vnútra SR sú do komisie navrhovaní z toho dôvodu, že jeden člen komisie a zároveň jej predseda by mal byť príslušník PZ so skúsenosťami na úseku vyšetrovania a ďalší by mal byť príslušník útvaru s dostatočným prehľadom o kapacitných a finančných možnostiach súvisiacich s vykonávaním neodkladných opatrení a programom ochrany. Dvaja zástupcovia z Ministerstva spravodlivosti SR sú do komisie navrhovaní z toho dôvodu, že jeden člen komisie by mal mať prax v oblasti súdnictva, avšak nemal by byť aktívnym sudcom z dôvodu možného konfliktu záujmov a druhý by mal byť príslušník ZVJS majúci prehľad o možnostiach vykonávania programu ochrany počas väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody chráneného svedka. Za predsedu komisie je navrhovaný príslušník Policajného zboru, za účelom pružného pracovného kontaktu s útvaram. Okrem riadnych členov komisie musia byť

pre prípad ich krátkodobej alebo dlhodobej neprítomnosti vymenovaní aj náhradníci za účelom zastúpenia, resp. nahradenia niektorého z členov komisie, a tým zabezpečenia funkčnosti komisie. Členovia komisie a ich náhradníci sú vymenovaní bez zverejnenia mien a ostatných osobných údajov na dobu dvoch rokov, z dôvodu utajenia ich totožnosti pred nepovolanými osobami, ako i zníženia možného rizika vyvíjania nátlaku z kriminálneho prostredia voči ich osobám. Činnosť komisie však končí až rozhodnutím o všetkých návrhoch prijatých počas jej funkčného obdobia, t.j. maximálne po troch mesiacoch od uplynutia dvoch rokov jej činnosti, nakoľko zákonom je určená povinnosť rozhodnúť o návrhu na ochranu do troch mesiacov. Podrobnosti o činnosti komisie ustanoví rokovací poriadok, ktorý vydá minister vnútra SR po dohode s ministrom spravodlivosti SR a generálnym prokurátorom SR.

K § 5

O návrhu na opatrenia k ohrozenému svedkovi rozhodne komisia hlasovaním na zasadnutí, ktoré sa uskutoční do siedmich dní odo dňa jeho doručenia. V tejto súvislosti môže komisia požadovať ústne zdôvodnenie od vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu. Ústne vysvetlenie má v spornom prípade zabrániť unáhlenému a neopodstatnenému rozhodnutiu o vykonávaní neodkladných opatrení k ohrozenému svedkovi, ktorý nebude zaradený do programu ochrany, čím by mohlo dôjsť k nežiadúcemu odkrývaniu metód a foriem práce, ako i prostriedkov využívaných útvarom. V prípade časovej tiesne a nebezpečia z omeškania o vykonávaní neodkladných opatrení ihneď písomne rozhodne predseda komisie a v dobe jeho neprítomnosti náhradník, na základe útvarom predloženého písomného návrhu na opatrenia, pričom taktiež môže požadovať vysvetlenie od vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu. Právomoc vyplývajúca z funkcie predsedu komisie je delegovaná na zástupcu Ministerstva vnútra SR pre prípad potreby okamžitého rozhodnutia a možnosti operatívneho kontaktu s útvarom, nakoľko neodkladné opatrenia realizuje Policajný zbor. Predseda komisie, resp. jeho náhradník, je povinný o súhlasnom výsledku svojho rozhodnutia o návrhu na opatrenia následne vyrozumieť členov komisie. Ak je rozhodnutie predsedu komisie alebo jeho náhradníka nesúhlasné vo veci rozhodne komisia. V prípade súhlasného rozhodnutia komisie o návrhu na opatrenia, vrátane súhlasného rozhodnutia predsedu komisie alebo jeho náhradníka, predseda komisie zabezpečí doručenie zápisnice útvaru, ktorý o tomto následne vyrozumie vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu, ako aj ohrozeného svedka a začne s výkonom neodkladných opatrení. Ak je útvaru doručená zápisnica s nesúhlasným rozhodnutím komisie o návrhu na opatrenia, tento vyrozumie vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu, ktorý následne ústne vyrozumie o tejto skutočnosti ohrozeného svedka. Uvedený postup vyrozumievania je z dôvodu utajenia pracovníkov útvaru a členov komisie.

Ak komisia rozhodla o návrhu na opatrenia nesúhlasne, vyšetrovateľ, prokurátor alebo sudca môže v tej istej veci znovu predložiť návrh na opatrenia, ak došlo k podstatnej zmene okolností (napr. po verbálnych útokoch voči ohrozenému svedkovi nasledovali fyzické, prípadne došlo k útoku na blízku osobu, resp. k poškodeniu majetku a pod.).

K § 6

Ustanoveniami tohto paragrafu sa upravuje postup komisie a útvaru po predložení návrhu na ochranu vyšetrovateľom, prokurátorom alebo sudcom. Útvar doručuje návrh na ochranu predsedovi komisie z dôvodu utajenosti jej členov aj v rámci rezortu, pričom s ním dohodne termín jej zasadania k predmetnej veci, za účelom zabezpečenia prípadnej účasti vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu. Zasadanie, v prípade potreby aj s ústnym odôvodnením predkladateľa, sa musí uskutočniť najneskôr do siedmich dní odo dňa doručenia návrhu na ochranu predsedovi komisie z dôvodu odstránenia zbytočných prieťahov, ako i

začatia plynutia lehoty potrebnej na prehodnotenie a preštudovanie predložených materiálov. Spôsob a miesto ústneho zdôvodnenia vyšetrovateľom, prokurátorom alebo sudcom si zvolí komisia.

Komisia najneskôr do troch mesiacov od prvého zasadania k predmetnej veci prehodnotí všetky získané podklady a materiály vzťahujúce sa k návrhu na ochranu. Po preštudovaní a zhodnotení materiálov rozhoduje komisia o zaradení ohrozeného svedka do programu ochrany hlasovaním, v zmysle zásad uvedených v rokovacom poriadku, ktorý vydá minister vnútra SR po dohode s ministrom spravodlivosti SR a generálnym prokurátorom SR. Komisia o výsledku hlasovania ihneď vyhotoví zápisnicu. Členovia komisie musia byť pri konečnom hlasovaní presvedčení o správnosti svojho rozhodnutia i napriek rozdielnym názorom pri priebežnom posudzovaní danej veci, nakoľko v opačnom prípade by mohlo dôjsť k rozporom a následnému narušeniu vykonávania programu ochrany. Tento spôsob riešenia vytvára predpoklady pre objektívne a kvalifikované rozhodnutie komisie s dostatočne vymedzeným časovým priestorom, pričom sa vychádza zo skúseností získaných v zahraničí /napr. v Taliansku má komisia na rozhodnutie šesťmesačnú lehotu/. Taktiež vychádzajúc zo skúseností pri vyšetrovaní najzávažnejších, najmä organizovaných foriem trestnej činnosti, kedy od začatia trestného stíhania až do konania pred súdom uplynú pomerne dlhá doba (jeden až dva roky), je kratšia lehota neprimeraná. Ak ohrozenému svedkovi bezprostredne hrozí nebezpečenstvo, je možné zabezpečiť jeho ochranu vykonávaním neodkladných opatrení až do rozhodnutia komisie, t.j. po dobu troch mesiacov, čím bude vytvorený dostatočný časový priestor pre komisiu, ktorý jej umožní dôkladne posúdiť predložený návrh na ochranu a jednoznačne rozhodnúť.

Predseda komisie neodkladne zabezpečí doručenie písomného rozhodnutia komisie, t.j. zápisnice a súvisiacich materiálov útvaru, ktorý v prípade zaradenia ohrozeného svedka do programu ochrany začne s vykonávaním vlastných opatrení a následne o tejto skutočnosti písomne vyrozumie vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu a tento ústne ohrozeného svedka. (Podľa zahraničných skúseností sa ohrozenému svedkovi ani chránenému svedkovi neposkytujú žiadne písomnosti vzťahujúce sa na výkon neodkladných opatrení alebo k zaradeniu do programu ochrany, o všetkom sú tieto osoby informované ústne.)

Ak komisia rozhodla o návrhu na ochranu nesúhlasne, vyšetrovateľ, prokurátor alebo sudca môže v tej istej veci znovu predložiť návrh na ochranu, ak došlo k podstatnej zmene okolností (platí odôvodnenie ako k § 5).

K § 7

Podmienkou zaradenia ohrozeného svedka do programu ochrany, po schválení návrhu na ochranu komisiou, je uzatvorenie dohody medzi útvarom a týmito svedkami. Podpisom dohody zúčastnenými stranami, ktorá je vyhotovená v jednom výtlačku, sa na ohrozeného svedka vzťahuje inštitút chráneného svedka. Dohoda sa vyhotovuje v spolupráci s ohrozeným svedkom, pričom je táto uložená na útvare a na požiadanie chráneného svedka mu bude predložená k nahliadnutiu. Dohodu je potrebné uzatvoriť do 14 dní odo dňa doručenia zápisnice s výsledkom hlasovania komisie o zaradení ohrozeného svedka, vrátane jej blízkej osoby, do programu ochrany, s každým plnoletým ohrozeným svedkom, spôsobilým na právne úkony, ako i osobou mladšou, ktorá má spôsobilosť na právne úkony priznanú rozhodnutím súdu a netrpí duševnou poruchou ktorá vylučuje plnenie ustanovení dohody, samostatne, z dôvodu prípadného porušenia dohody niektorým z chránených svedkov a možnosti následného odstúpenia od nej. Toto umožňuje uvoľniť niektorú z blízkych osôb alebo chráneného svedka z programu ochrany bez jeho narušenia. Obsahom dohody sú práva a povinnosti zúčastnených strán, rozsah pomoci s prihliadnutím na finančné, materiálové a technické možnosti útvaru,

osobné pomery (odôvodnenie k § 3) ohrozeného svedka zaradeného do programu ochrany, charakter trestnej činnosti a stupeň hroziaceho nebezpečenstva, ako i podmienky, za akých môže byť od dohody odstúpené. Porušenie vopred dohodnutých podmienok zaradenia do programu ochrany má za následok jeho ukončenie.

Osoba neplnoletá, osoba ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo osoba ktorá trpí duševnou poruchou, vylučujúcou samostatné plnenie ustanovení dohody, je riešená buď v dohode s jej zákonnými zástupcami, blízkymi osobami, podpisom dohody nimi v mene ohrozenej osoby alebo podpisom dohody osobne po predchádzajúcom schválení súdom.

Ak nedôjde k písomnému uzatvoreniu dohody medzi útvarom a ohrozeným svedkom, nemôže byť započaté s vykonávaním programu ochrany, nakoľko ohrozený svedok nesúhlasí s podmienkami dohody, a tým zákon stráca svoj účel, resp. je nemožný výkon jeho ochrany. O dôvodoch neuzatvorenia dohody útvar vyhotoví zápisnicu a následne vyrozumie vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu a len ústne predsedu komisie, nakoľko komisia s písomným rozhodnutím o návrhu na ochranu odstupuje aj všetky súvisiace písomnosti útvaru.

Súčasťou dohody je aj ustanovenie zamedzujúce úniku utajovaných skutočností.

K § 8

V tomto ustanovení sa určuje odkedy sú vykonávané neodkladné opatrenia zo strany útvaru k ohrozenému svedkovi, z dôvodu efektívneho vynakladania síl a prostriedkov, nakoľko na ohrozeného svedka sa ešte nevzťahuje program ochrany a rozhodnutím komisie nemusí byť do neho zaradený. Zároveň sa ukladá povinnosť vyrozumieť druhého rodiča, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti, o vykonávaní neodkladných opatrení k jeho dieťaťu, z dôvodu zabezpečenia ochrany. Opatrením sa predíde prípadným nežiadúcim aktivitám tohto rodiča, nakoľko by v tomto období mohol uplatňovať v zmysle Zákona o rodine svoje rodičovské práva a povinnosti, a tým narušiť výkon neodkladných opatrení.

K § 9

V tomto paragrafe je vymedzené, za akých podmienok útvar ukončí vykonávanie neodkladných opatrení, ktoré je viazané na rozhodnutie komisie alebo jej predsedu. Ak ohrozený svedok odmietne počas výkonu neodkladných opatrení spolupracovať s vyšetrovateľom, prokurátorom alebo súdom (napr. odmietne sa zúčastňovať na procesných úkonoch, zatajuje dôkazy a pod.) alebo ak závažným spôsobom poruší vopred stanovené podmienky, ktorých dodržiavanie je nevyhnutné pre zabezpečenie jeho ochrany (napr. udržiava styky s osobami z kriminálneho prostredia, prezradí miesto svojho nového pobytu, navštívi miesto svojho pôvodného trvalého bydliska a pod.), útvar alebo jeho prostredníctvom vyšetrovateľ, prokurátor alebo sudca písomne zdôvodní predsedovi komisie potrebu ukončenia výkonu neodkladných opatrení. Predseda komisie stanoví len dátum ich ukončenia, o čom písomne vyrozumie útvar a následne informuje ostatných členov komisie (za týmto účelom nie je potrebné zvolávať zasadnutie komisie).

Ak komisia neschváli zaradenie ohrozeného svedka, ku ktorému sú vykonávané neodkladné opatrenia, do programu ochrany, musí následne o tejto skutočnosti písomne vyrozumieť útvar s uvedením dátumu, ku ktorému majú byť tieto ukončené. V prípade, ak z akéhokoľvek dôvodu nedôjde k uzatvoreniu dohody medzi ohrozeným svedkom a útvarom, po schválení jeho zaradenia do programu ochrany a sú k nemu vykonávané neodkladné opatrenia, je o tejto skutočnosti písomne vyrozumievaný predseda komisie, ktorý spravidla v ten istý deň písomne oznámi útvaru dátum ukončenia vykonávania neodkladných opatrení.

Vo všetkých prípadoch útvár o dôvode a dátume ukončenia vykonávania neodkladných opatrení písomne vyzrozumie vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu, ktorý predložil návrh na neodkladné opatrenia a ústne ohrozeného svedka. Útvár ukončí vykonávanie neodkladných opatrení dňom určeným predsedom komisie.

Osoba, ku ktorej bolo ukončené vykonávanie neodkladných opatrení, sa považuje za svedka v zmysle Trestného poriadku so všetkými právami a povinnosťami, ktorý môže v prípade pocitu ohrozenia požadovať od Policajného zboru ochranu podľa platných právnych predpisov.

K § 10

Útvár nesmie z dôvodu bezpečnosti ohrozených a chránených svedkov, ako i utajenia metód a foriem práce a využívaných prostriedkov spätne informovať komisiu menovanú na dobu dvoch rokov o opatreniach vykonávaných k týmto osobám v zmysle programu ochrany, nakoľko opatrenia môžu byť realizované aj po dobu viacerých rokov. Z uvedených dôvodov nesmú byť o týchto skutočnostiach informované akékoľvek právnické osoby alebo fyzické osoby.

K § 11

Podľa získaných informácií niektoré štáty sveta, ktoré majú rozpracovanú problematiku ochrany svedka, vzájomne spolupracujú v tejto oblasti. Uvedené ustanovenie umožní Policajnému zboru po uzatvorení dohôd s príslušnými zložkami polícií iných štátov spolupracovať na úseku ochrany svedka.

K § 12

Za účelom zaistenia bezpečnosti ohrozeného svedka, ku ktorému sú vykonávané neodkladné opatrenia, alebo chráneného svedka zaradeného do programu ochrany, vyšetrovateľ alebo prokurátor v súčinnosti s útvárom dohodne spoločný postup pri vyšetrovaní a vykonávaní jednotlivých procesných úkonov. V zmysle tohto postupu zabezpečuje útvár konšpiratívny styk vyšetrovateľa a prokurátora s ohrozeným svedkom alebo chráneným svedkom, ako i účasť na potrebných vyšetrovacích úkonoch podľa vopred dohodnutých termínov.

K § 13

S cieľom zabezpečenia ochrany chráneného svedka v novom prostredí je mu možné v zmysle tohto zákona a navrhovanej novely zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore (podľa Čl. III návrhu tohto zákona) zmeniť totožnosť po dobu trvania programu ochrany. V ojedinelých prípadoch je chránenému svedkovi možné ponechať na jeho žiadosť zmenenú totožnosť aj po skončení programu ochrany.

Neplnoletej osobe alebo osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony je možné zmeniť totožnosť len so súhlasom obidvoch rodičov alebo osôb, ktorým táto osoba bola rozhodnutím súdu zverená do starostlivosti. Ak nie je možné takýto súhlas získať od zákonných zástupcov a je v záujme ochrany týchto osôb aby im bola zmenená totožnosť, o zmene totožnosti rozhodne súd.

Ďalšie ustanovenie zabezpečuje styk s nepľnoletou osobou aj rodičovi, ktorému táto nebolo rozhodnutím súdu zverená do starostlivosti a on nebol zaradený do programu ochrany. Na základe písomného súhlasu oboch rodičov o podriadení sa opatreniam útvaru, tento

zabezpečí utajený styk rodiča s nepľnoletou osobou po vzájomnej dohode. V prípade nesúhlasu jedného z rodičov nemôže byť úspešne zabezpečovaný program ochrany v tejto oblasti.

K § 14

Program ochrany počas výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody musí byť vykonávaný v spolupráci Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a útvaru, nakoľko chránený svedok môže byť už v týchto podmienkach pripravovaný na život s novou totožnosťou. Taktiež prostredníctvom útvaru bude udržiavaný kontakt medzi chráneným svedkom a jeho blízkou osobou zaradenou do programu ochrany, ktorá už bude žiť so zmenenou totožnosťou v novom prostredí. Vzhľadom na osobitosti realizácie programu ochrany v podmienkach ústavov pre výkon väzby a nápravnovýchovných ústavov Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky spôsob jeho vykonávania upraví minister spravodlivosti Slovenskej republiky.

K § 15

V zmysle ustanovení tohto paragrafu predseda senátu písomne vyrozumie útvar o dátume vytýčenia hlavného pojednávania a tento dohodne s predsedom senátu spoločný postup v konaní pred súdom z dôvodu nenarušenia osobitného režimu ohrozeného alebo chráneného svedka, vyplývajúceho z programu ochrany. Podľa tohto zákona predseda senátu zabezpečí administratívne opatrenia a prostredníctvom útvaru technické opatrenia na vykonanie svedeckej výpovede (ako napr. zmena mena, vzhľadu, využitie audio a video techniky na uskutočnenie spojenia medzi ohrozeným alebo chráneným svedkom, umiestneným na utajenom mieste a pojednávacou miestnosťou), ktoré zaručia ochranu ohrozeného alebo chráneného svedka v tomto štádiu trestného konania. Prepravu a sprevádzanie ohrozeného alebo chráneného svedka do pojednávacej miestnosti, resp. na iné miesto, z ktorého bude technicky zabezpečený prenos svedeckej výpovede, ako i jeho fyzickú ochranu počas pohybu v súdnej budove zabezpečuje útvar za využitia síl a prostriedkov ďalších útvarov Policajného zboru a Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky.

K § 16

V tomto ustanovení je špecifikovaný spôsob a podmienky, za ktorých možno odstúpiť od písomnej dohody uzavretej medzi útvarom, chráneným svedkom a jeho blízkou osobou. Porušenie podmienok dohody zo strany chráneného svedka môže byť dôvodom na odstúpenie od dohody aj s jeho blízkou osobou.

Na základe písomnej žiadosti podanej útvaru môže chránený svedok odstúpiť od dohody. O vystúpení chráneného svedka z programu ochrany (na vlastnú žiadosť) vyhotoví útvar zápisnicu, v ktorej uvedie deň jeho ukončenia. O tejto skutočnosti útvar vyrozumie do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci, v ktorej chránený svedok vypovedá, vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu.

Rozhodovanie o odstúpení od dohody na základe návrhu útvaru je v kompetencii komisie, pričom návrh s odôvodnením a termínom ukončenia ochrany predkladá, po zhodnotení všetkých rizík, útvar. Tento predkladá aj návrh podaný vyšetrovateľom, prokurátorom alebo sudcom, ak chránený svedok nespolupracuje počas trestného konania. Komisia o návrhu na odstúpenie od dohody rozhodne hlasovaním do siedmich dní odo dňa jeho doručenia. Ak komisia rozhodne o návrhu na odstúpenie od dohody súhlasne, zároveň určí aj dátum ukončenia programu ochrany. O dátume ukončenia programu ochrany útvar

oboznami ústne chráneného svedka. Ak návrh predložil vyšetrovateľ, prokurátor alebo sudca, útvár vyrozumie písomne aj tohto. Odstúpením od dohody táto zaniká.

K § 17

Práva a povinnosti vyplývajúce z dohody sa prerušujú, ak je napríklad chránený svedok nezvestný alebo prechodne trpí duševnou poruchou a pod. O prerušení vykonávania programu ochrany útvár vyhotoví zápisnicu s uvedením dátumu jeho prerušenia, pričom do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci, v ktorej chránený svedok vypovedá, vyrozumie o tejto skutočnosti vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu.

K § 18

Ak došlo k podstatným zmenám okolností, ktoré boli dôvodom zániku práv a povinností vyplývajúcich z dohody (napr. nájdenie nezvestného svedka, s ktorým bol prerušený program ochrany, pominutie dôvodov pozbavenia spôsobilosti na právne úkony a pod.), útvár môže rozhodnúť o obnovení vykonávania programu ochrany. O obnovení vykonávania programu ochrany útvár vyhotoví zápisnicu s uvedením dátumu jeho obnovenia, pričom do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci, v ktorej chránený svedok vypovedá, vyrozumie o tejto skutočnosti vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu.

K § 19

Program ochrany zanikne ak pominuli dôvody jeho vykonávania, ktorými môžu byť najmä smrť chráneného svedka alebo jeho trvalá duševná porucha, ktorá vylučuje plnenie ustanovení dohody a ich plnenie nie je možné zabezpečiť inak. So zánikom programu ochrany zaniká aj dohoda.

O zániku programu ochrany vyhotoví útvár zápisnicu, v ktorej uvedie dátum ukončenia programu ochrany. O týchto skutočnostiach vyrozumie vyšetrovateľa, prokurátora alebo sudcu.

K § 20

Náklady spojené s ochranou a pomocou ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi znáša štát prostredníctvom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, nakoľko útvár zabezpečujúci realizáciu programu ochrany je jeho organizačnou súčasťou. Aby neboli z plánovaného rozpočtu na zabezpečenie chodu tohto rezortu odčerpávané finančné prostriedky aj na zabezpečenie vykonávania neodkladných opatrení a realizáciu programu ochrany, Ministerstvo financií Slovenskej republiky by malo každoročne zabezpečiť na základe požiadavky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, uplatnenej do stanoveného termínu, navrhovanie rozpočtu pre tento rezort o finančné prostriedky účelovo viazané na zabezpečovanie uvedených činností. Nakladanie s týmito finančnými prostriedkami bude upravené aktom riadenia ministra vnútra Slovenskej republiky, vzhľadom na špecifickosť vykonávania neodkladných opatrení a programu ochrany, ako i nutnosť utajenia účelu ich konkrétneho použitia pred nepovolanými osobami.

K § 21

Obvinený a obžalovaný má v trestnom konaní iné postavenie ako svedok. Na účely tohto zákona sa na nich primerane použijú ustanovenia o ochrane ohrozeného svedka a chráneného svedka v súvislosti s výpoveďou o spolupáchateľovi najzávažnejšej, najmä organizovanej formy trestnej činnosti.

Predpokladá sa, že plnohodnotné zabezpečenie chodu pracoviska, ktoré bude poskytovať ochranu a pomoc ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi, si vyžiada nevyhnutnú prípravnú etapu spojenú s vybudovaním pracoviska.

V Bratislave 26. mája 1998

Vladimír MEČIAR
predseda vlády
Slovenskej republiky

Gustáv KRÁJČI
minister vnútra
Slovenskej republiky

K § 22

Na konanie podľa tohto zákona sa nevzťahujú ustanovenia Správneho poriadku, nakoľko ide o osobitné konanie.

Čl. II

Navrhovaná novela Trestného poriadku rieši možnosť výsluchu chráneného svedka, obvineného a obžalovaného v konaní pred súdom za využitia technických zariadení určených na priamy prenos zvuku a obrazu. Uvedené opatrenie umožní dodržanie zásady ústnosti v konaní pred súdom a zároveň zníži možnosť ohrozenia svedka zo strany kriminálneho prostredia, nakoľko tento môže vypovedať mimo pojednávacej miestnosti, resp. budovy súdu. Táto možnosť je využívaná aj v súdnych procesoch v zahraničí, napr. v Taliansku.

V záujme zachovania totožnosti osôb, ktoré sa dopustili páchania trestnej činnosti, vyvstala potreba doplniť ustanovenia § 160 o nové odseky 6 a 7, ktoré upravujú možnosť doloženia daktyloskopických odtlačkov, obrazových záznamov, údajov zistených meraním tela a zvláštnych telesných znamení, podrobný popis a prezývku namiesto osobných údajov. Taktiež je tu upravený postup orgánov činných v trestnom konaní v prípadoch dodatočného zistenia totožnosti osoby, ktorej bolo vznesené obvinenie len s uvedením jej popisu.

Čl. III

Navrhovanou novelou zákona o Policajnom zbore sú rozšírené úlohy Policajného zboru o ochranu ohrozeného svedka a chráneného svedka podľa osobitného predpisu. Taktiež sú ňou rozšírené oprávnenia Policajného zboru, a to o používanie informačno-technických prostriedkov pri zabezpečovaní ochrany ohrozeného svedka a chráneného svedka, ako i o využívanie krycích dokladov pre potrebu chráneného svedka zaradeného do programu ochrany.

V súvislosti s novelou zákona o Policajnom zbore je potrebné riešiť aj niektoré oprávnenia finančnej polície.

Čl. IV

Ustanovenie § 83 ods. 1 zákona Slovenskej Národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov sa vypúšťa bez náhrady a dáva sa týmto do súladu s Ústavou Slovenskej republiky ako i s Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje štát umožniť každému spravodlivé a verejné prerokovanie jeho veci v primeranej lehote na nezávislom a nestrannom súde pri rozhodovaní o občianskoprávných nárokoch a záväzkoch alebo o trestnom obvinení.

Čl. V

Vychádzajúc zo stanoviska Ministerstva financií Slovenskej republiky k návrhu zákona, zo zákona o rozpočtových pravidlách, ako i zo zákona o štátnom rozpočte na rok 1998, v rámci mimorezortného pripomienkového konania, je navrhovaná účinnosť zákona od 1. januára 1999.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

I. volebné obdobie

Číslo: 804/1998

1023a

Spoločná správa

výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovávaní vládneho návrhu zákona o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlač 1023) vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky v druhom čítaní

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť ako gestorský výbor podáva Národnej rade Slovenskej republiky v súlade s § 79 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z.z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky túto spoločnú správu výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní vyššie uvedeného návrhu zákona;

1. Národná rada Slovenskej republiky uznesením č. 1144 zo dňa 1. júla 1998 pridělila vládny návrh zákona o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov na prerokovanie týmto výborom Národnej rady Slovenskej republiky:

- Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky
- Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu
- Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti a
- Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť

Uvedené výbory prerokovali uvedený návrh zákona v lehote určenej uznesením Národnej rady Slovenskej republiky.

2. Iné výbory o návrhu zákona nerokovali.

II.

Gestorský výbor konštatuje, že do začatia rokovania o vládnom návrhu zákona nedostal žiadne stanoviská od poslancov podané podľa § 75 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky.

III.

K predmetnému návrhu zákona určené výbory Národnej rady Slovenskej republiky v prijatých uzneseniach zhodne odporúčajú Národnej rade Slovenskej republiky návrh zákona schváliť s týmito pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi okrem bodu 15.

1. K § 2 ods. 1

V druhom riadku slová „prípadne ďalšími dôkazmi poskytne dôkaz o páchatelovi“ nahradiť slovami „prípadne ďalšími skutočnosťami poskytne dôkaz o páchatelovi“.

Ide o jazykovú úpravu textu, ktorou sa odstraňuje tautológia.

Gestorský výbor odporúča schváliť

2. K § 2 ods. 1

V piatom resp. šiestom riadku za slová „útvaru Policajného zboru, ktorý zabezpečuje úlohy podľa tohto zákona“ vložiť tento text“ (ďalej len „útvar“).

V predloženom návrhu sa táto legislatívna skratka zavádza až v § 3 ods. 1. Podľa legislatívnych pravidiel (bod 8 legislatívno-technických pokynov) má sa legislatívna skratka zaradiť tam, kde sa skracované slová používajú prvý raz.

Gestorský výbor odporúča schváliť

3. K § 2 ods. 1

V piatom riadku slová „na základe čoho“ nahradiť slovom „ako“.

Ide o zvýraznenie skutočnosti, že svedok sa považuje za ohrozeného svedka až vtedy, ak bol v jeho prípade doručený útvaru návrh na jeho zaradenie do programu ochrany.

Gestorský výbor odporúča schváliť

4. K § 2 ods. 5 a 6 a § 3 ods. 1

Za predpokladu, že bude akceptovaná pripomienka k bodu 2 tejto informácie, slová „útvárom Policajného zboru, ktorý zabezpečuje úlohy podľa tohto zákona“ nahradiť slovom „útvárom“.

Odôvodnenie je obdobné ako v bode 2 tejto informácie.

Gestorský výbor odporúča schváliť

5. K § 4 ods. 2 prvá veta

Prvú vetu odporúčame upraviť takto:

„Komisia je zložená z predsedu a štyroch členov“.

Ide o precíznejšie vyjadrenie úmyslu zákonodarcu.

Gestorský výbor odporúča schváliť

6. K § 4 ods. 2 tretia veta

Tretiu vetu odporúčame doplniť takto:

„Dvoch členov komisie s ich náhradníkov vymenúva a odvoláva minister spravodlivosti Slovenskej republiky z podriadených zamestnancov, ktorí majú prax v oblasti súdnictva a väzenstva a jedného člena a jeho náhradníka vymenúva a odvoláva generálny prokurátor Slovenskej republiky z prokurátorov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.“

Doplnenie navrhovaného textu o menovanie aj náhradníka za člena menovaného generálnym prokurátorom Slovenskej republiky je potrebné z toho dôvodu, aby komisia bola vždy päťčlenná aj keď si situácia vyžiada, aby rokovali náhradníci predsedu a členov komisie.

Gestorský výbor odporúča schváliť

7. K § 4 ods. 3

Pred navrhovaný text § 4 ods. 3 o vydaní rokovacieho poriadku odporúčame uvážiť vloženie týchto ustanovení:

„(3) Komisia môže rozhodovať, ak sú prítomní najmenej štyria členovia komisie alebo ich náhradníci. Na prijatie návrhu podľa ods. 1 je potrebný súhlas najmenej štyroch prítomných členov alebo ich náhradníkov.“

Doterajší odsek 3 označiť ako odsek 4.

Navrhovaný § 4 ods. 3 obsahuje splnomocnenie pre ministra vnútra spolu s ministrom spravodlivosti a generálom prokurátorom vydať rokovací poriadok komisie. Nazdávame sa, že aspoň základné ustanovenia o rokovaní komisií by sa mali ustanoviť v zákone (v akom počte sa musí komisia zísť, aby mohla rozhodovať a aký počet členov je potrebný na odsúhlasenie návrhu na ochranu, návrhu na opatrenia a návrhu na odstúpenie od pravidiel vykonávania programu ochrany.

Gestorský výbor odporúča schváliť

8. K § 7 názov a ods. 1

V názve tohto ustanovenia a v druhom riadku ods. 1 legislatívnu skratku „dohoda“ nahradiť slovami „ochranná dohoda“.

V celom texte slovo „dohoda“ nahradiť slovami „ochranná dohoda“.

Právny inštitút „dohody“ ako dvojstranného súkromnoprávneho aktu je v našom právnom poriadku už definovaný v Občianskom zákonníku (§ 570) a preto by sa nemal použiť tak, ako sa navrhuje (čl. 4 legislatívnych pravidiel). Preto odporúčame ako legislatívnu skratku pre „pravidlá vykonávania programu ochrany“ použiť slová „ochranná dohoda“.

Gestorský výbor odporúča schváliť

9. K § 7 ods. 7

V písmene c) za slovo „podrobiť“ vložiť slovo „sa“ a v písmene e) za slovo „ekonomicky“ vložiť slovo „sa“.

Ide o jazykovú úpravu textu.

Gestorský výbor odporúča schváliť

10. K § 7

Odporúčame za doterajší odsek 7 vložiť ako nový odsek 8 tento text:

„(8) Útvar sa zaväzuje vykonať na ochranu chráneného svedka konkrétne opatrenia určené v dohode. Spôsob týchto opatrení sa môže týkať najmä totožnosti, vzhľadu, bydliska, poskytovania sociálnej pomoci, rekvalifikácie.“.

Odseky 8 a 9 označiť ako odseky 9 a 10.

Navrhované ustanovenie sa opiera o čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého „štátne orgány môžu konať... spôsobom, ktorý ustanoví zákon.“. Je tu obava, že ak by zákon nevymedzil (demonštratívny spôsobom) okruh možných opatrení príslušného štátneho orgánu na ochranu chráneného svedka, dalo by sa pochybovať či je tu súlad medzi navrhovaným § 7 ods. 6 a čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Keďže navrhovaný zákon na ochranu svedka predstavuje veľmi dôležitý nástroj v boji najmä proti organizovanej kriminalite, odporúčame v záujme

odstránenia akýchkoľvek pochybností prijať navrhovaný doplnok, ktorého text bol dohodnutý s príslušným odborným i legislatívnym útvarom Ministerstva vnútra SR.

Gestorský výbor odporúča schváliť

11. K § 8 ods. 1

V ustanovení písmena b) v prvom a druhom riadku vypustiť slovo „od“.

Ide o jazykovú úpravu textu v súlade s ustanovením § 5 ods. 2, pretože ide o rozhodnutie predsedu resp. náhradníka predsedu.

Gestorský výbor odporúča schváliť

12. K § 11

Odporúčame záver vety upraviť takto: „... podľa dohôd uzatvorených Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky.“.

Nebolo by vhodné ponechať navrhované znenie, ktoré by pripúšťalo výklad v tom, zmysle, že dohody môžu ex lege uzatvárať aj nižšie zložky ministerstva vnútra.

Gestorský výbor odporúča schváliť

13. K § 19 ods. 2

Za doterajšie znenie odporúčame pripojiť tento text: „... a v prípade zániku programu ochrany podľa odseku 1 písm. b) útvar vyrozumie zákonného zástupcu chráneného svedka.“.

Tento doplnok odporúčame v záujme ochrany osôb postihnutých trvalou duševnou chorobou.

Gestorský výbor odporúča schváliť

14. K § 22

Doterajší text označiť ako odsek 1 a ako nový odsek 2 zaradiť toto znenie:

„(2) Na ochrannú dohodu uzatvorenú podľa tohto zákona sa nevzťahuje Občiansky zákonník.“.

Navrhované ustanovenie upresňuje právne postavenie ochrannej „dohody“ podľa zákona na ochranu svedka tým, že vylučuje naň aplikáciu Občianskeho zákonníka.

Gestorský výbor odporúča schváliť

15. K Čl. IV

Čl. IV vypustiť.

Článok IV je nad rámec navrhovanej úpravy ochrany svedka a týka sa vecne inej problematiky.

Ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky

Gestorský výbor odporúča schváliť

O pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch gestorský výbor odporúča hlasovať

a) spoločne o bodoch 1 až 15

V.

Gestorský výbor

po prerokovaní pozmeňovacích a doplňovacích návrhov, ktoré dostal

1. podľa § 79 ods. 3 zákona o rokovacom poriadku

schvaľuje

túto spoločnú správu;

2. odporúča

Národnej rade Slovenskej republiky

a/ podľa § 79 ods. 4 písm. e/ zákona o rokovacom poriadku schváliť návrhy ako sú uvedené v spoločnej správe a ako ich odporúča gestorský výbor.

b/ podľa § 79 ods. 4 písm. f/ zákona o rokovacom poriadku po schválení návrhov uvedených v spoločnej správe návrh zákona ako celok schváliť.

Návrh na uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky je prílohou tejto spoločnej správy.

Bratislava 7. júla 1998

Ing. Imrich Andrejčák v.r.

predseda Výboru NRSR pre obranu a bezpečnosť